
УДК 355.424

К.Ю. Гунбін¹, Є.Г. Башкатов², І.О. Радченко², А.В. Ковтуненко²

¹ Національна академія внутрішніх справ України, Київ

² Академія внутрішніх військ МВС України, Харків

ПИТАННЯ ТАКТИКИ ДІЙ ФОРМУВАНЬ ВНУТРІШНІХ ВІЙСЬК МВС УКРАЇНИ З ВИКОРИСТАННЯМ МОБІЛЬНОЇ ВИСОКОТОЧНОЇ ЗБРОЇ

В роботі показано ефективність використання високоточної зброї при виконанні завдань пов'язаних з виявленням та знищенням диверсійно-розвідувальних груп та незаконних збройних формувань на території України. Окреслено перспективу використання високоточної зброї підрозділам внутрішніх військ МВС України.

Ключові слова: диверсійно-розвідувальні групи, незаконні збройні формування, внутрішні збройні конфлікти, формування внутрішніх військ МВС України.

Вступ

Постанова проблеми. За останні роки опубліковано ряд наукових праць, присвячених аналізу роз-

витку тактики дій іноземних військових формувань спеціального призначення у локальних війнах, збройних конфліктах, боротьбі з незаконними збройними формуваннями та диверсійно-розвідувальними

групами [1 – 3]. На сьогоднішній день можемо стверджувати, що вдосконалення тактики дій військових формувань спеціального призначення нерозривно пов'язане із розвитком озброєння і військової техніки, причому визначальним, елементом удосконалення форм і способів збройної боротьби виступають зміни в матеріальній основі цих підрозділів.

З урахуванням ймовірності участі підрозділів внутрішніх військ МВС України в спеціальних операціях по боротьбі з диверсійно-розвідувальними групами противника, незаконними збройними формуваннями, а також участі у внутрішніх збройних конфліктах на території України, доцільно проаналізувати те, чи відповідає існуючий стан сил та засобів внутрішніх військ сучасним вимогам щодо максимально ефективного використання при виконанні вищезазначених завдань, а також за допомогою яких засобів забезпечується бойова діяльність формувань внутрішніх військ в подібних ситуаціях. Сучасні військові формування повинні відповідати вимогам, продиктованим характером сучасних збройних конфліктів, яким притаманні швидкоплинність, застосування високоточної зброї і високомобільних підрозділів [4]. Готовність до ведення одночасної боротьби із зовнішнім противником, оснащеним високотехнологічними системами озброєння, і мобільними внутрішніми неконституційними формуваннями, які озброєні в основному індивідуальною стрілецькою зброєю і легким озброєнням, стає однією з основних вимог, що висувуються до підготовки сучасних збройних сил, у тому числі внутрішніх військ. При участі збройному конфлікті, боротьбі з незаконними збройними формуваннями та диверсійно-розвідувальними групами формування внутрішніх військ починають виконувати бойові завдання при цьому застосовувати способи дій, що притаманні формуванням Збройних Сил [5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням ролі та тактики внутрішніх військ у збройному конфлікті, при знешкодженні диверсійно-розвідувальних груп та незаконних збройних формувань приділено значна кількість наукових праць, зокрема О.М. Шмакова, Г.М. Мірошніченко, Т.А. Сутюшева, В.В. Довбні. Питання аналізу, бойових можливостей та використанні зразків мобільної високоточної зброї були освітлені в працях О.М. Ланько, І.Н. Воробйова, С.В. Кураленко. Але питання тактики дій формувань внутрішніх військ з використанням мобільної високоточної зброї на сьогоднішній день розкрито недостатньо. У зв'язку з цим, метою даної роботи є з'ясувати ефективність використання окремими формуваннями внутрішніх військ мобільної високоточної зброї при виконанні завдань, пов'язаних з боротьбою та знешкодженням диверсійно-розвідувальних груп та незаконних збройних формувань, а також у разі виникнення збройних конфліктів на території України, окресли-

ти перспективу її використання під час виконання внутрішніми військами зазначених бойових завдань.

Виклад основного матеріалу

Оскільки внутрішні війська МВС України мають безпосереднє відношення до виконання завдань щодо захисту держави від внутрішніх загроз, пропонуємо змодельовати певні тактичні дії по знешкодженню диверсійно-розвідувальних груп противника та незаконних збройних формувань з використанням мобільної високоточної зброї.

Аналіз тактики дій підрозділів спеціального призначення військових формувань іноземних країн під час виникнення внутрішніх збройних конфліктів та боротьби з диверсійно-розвідувальними групами, незаконними збройними формуваннями показує, що на тактику ведення збройної боротьби за сучасних умов об'єктивно впливає використання зразків мобільної високоточної зброї (розвідувально - ударних і розвідувально – вогневих комплексів); засобів автоматизації системи управління силами та зброєю; космічної системи розвідки; роботизованих бойових машин, безкіпажних транспортних засобів розвідки, роботів-розвідників.

Підвищення ролі мобільної високоточної зброї у боротьбі з диверсійно-розвідувальними групами та незаконними збройними формуваннями зумовлюється наступними факторами: її уражаючими характеристикою, якою є потужність, розширення діапазону умов, в яких цю зброєю можна використовувати ефективно в результаті розгортання, вдосконалення можливостей наведення на ціль та оцінки ймовірності враження противника при її застосуванні.

Не є таємницею, що диверсійно-розвідувальні групи є добре оснащеними та досконало підготовленими, невеликими за чисельністю групи, що здатні ефективно діяти тилу проти переважаючих їх за чисельністю військових формувань. Способи проведення пошуково-ударних дій при проведенні спеціальної операції щодо знешкодження незаконного збройного формування повинні відповідати певним вимогам щодо нанесення мінімальних втрат серед мирного населення, збереження інфраструктури регіону, зменшення втрат серед своїх підрозділів. Значну роль у цьому відіграє застосування нових способів та тактики підрозділами [6].

Для ефективного ведення збройної боротьби з незаконними озброєними формуваннями та диверсійно-розвідувальними групами, підрозділи спеціального призначення потребують нагальної потреби оснащення новими сучасними засобами збройної боротьби. Це передусім високоточна зброя традиційного типу і заснована на найновіших принципах ураження - спрямованої енергії, лазерна, пучкова, та інша зброя. Слід зазначити, що у підрозділах спеціального призначення провідних країн світу на

озброєння приймаються бойові засоби, керування яких здійснюється за допомогою космічних супутників, вдосконалюються зразки безпілотної авіації, роботизованої військової техніки, розвідувально-ударні комплекси, широко використовуються дистанційно керовані засоби зі «штучним інтелектом».

Таку зброю можна перенацілювати, не залишаючи противнику часу на здійснення маневру. Її перевага полягає в тому, що вона має необмежений, «боезапас», здатна уражати не тільки поодинокі, але й групові цілі, надто стійка щодо протидії.

Оскільки головною функцією збройної боротьби є ураження цілей, то серед усіх складових бойового потенціалу визначальним є вогневий потенціал, який характеризується, як можливості підрозділу щодо вогневого ураження об'єктів (цілей) противника [7]. Бойовий, а також управлінський потенціал, маневреність підрозділів внутрішніх військ, які ймовірно можуть приймати участь у виконанні завдань із знешкодження диверсійно-розвідувальних груп, незаконних збройних формувань та збройних конфліктах значно підвищиться за рахунок комплексів мобільної високоточної зброї.

Боротьба з диверсійно-розвідувальними групами та незаконними збройними формуваннями в операціях являє собою комплекс узгоджених дій (розвідувальних, бойових, охоронних, режимних), які проводяться під єдиним керівництвом спеціально виділеними силами і засобами об'єднань у визначених їм зонах відповідальності в рамках загальновійськових операцій і територіальної оборони у взаємодії зі з'єднаннями і частинами інших видів ЗС, спеціальних військ, внутрішніх військ, СБУ, прикордонною службою з метою недопущення впливу на них, а також на об'єкти економіки й інфраструктуру регіону. Основними способами боротьби з диверсійно-розвідувальними групами та незаконними збройними формуваннями є: розвідка без підготовки військ спеціального призначення противника та їх знищення ракетно-авіаційними ударами; виявлення диверсійно-розвідувальних груп в момент їх висадки і організація засідок; дистанційне і кероване мінування на напрямках руху; викриття операційних баз в тилу фронту і їх ліквідація; проведення спеціальних операцій по звільненню важливих в оперативному відношенні районів місцевості і комунікацій від бандформувань та агентури противника; створення заслонів на важливих рубежах; розгром (або блокування) іррегулярних формувань у визначеному районі з виставленням гарнізонів (застав); зонально-об'єктове військове прикриття і маскування практично всіх основних військових й адміністративно-промислових об'єктів з використанням технічних засобів охорони й інженерних загороджень; встановлення режиму воєнного часу; ведення спец пропаганди серед особового складу диверсійно-розвідувальної групи. На сьогоднішній

день, з метою знешкодження вищезазначених груп, необхідно застосовувати сили та засоби, як мінімум частини або з'єднання, для того щоб блокувати район їх імовірного місця знаходження, та прочісування його з метою їх знищення. Очевидно, що це дуже емкісні за витратами часу, сил та засобів заходи.

Набагато ефективніше та менш затратне, дане завдання можуть виконати звичайні спостережні пости, забезпечені сучасною мобільною високоточною зброєю.

Припустимо, що спостережний пост виявив переміщення підрозділів незаконних збройних формувань. Замість того, щоб після сповіщення основних сил продовжувати спостереження, даний пост може самостійно, при наявності зразків високоточної зброї - знищувати противника. Це дає змогу: по-перше це підвищити оперативність та ефективність в діях наших підрозділів; по-друге - дозволить виконати завдання не відриваючи значну масу сил та засобів від виконання основного завдання; і саме головне призведе до мінімізації використання наявних сил, а також ймовірних втрат серед особового складу [8].

Порядок (тактика) дій посту спостереження у такому випадку буде наступною: виявлення сил противника; наведення та закріплення цілей, одночасно з доповіддю керівнику операції про виявлення противника; підтвердження команди на знищення; продовження спостереження за цілями до знищення [8].

В момент, коли цілі закріплені сигнал передається на безпілотної літаючий апарат, який в свою чергу передає його на супутник. Супутник передає сигнал на стаціонарні або рухомі комплекси високоточної зброї, які автоматично, відповідно до типу цілі та відстані до неї, обирають той чи інший вид та клас боеприпасів, і ведеться вогонь. Весь час, коли ракета прямує до цілі, супутник тримає ціль та корегує її траєкторію. Час на виконання даного завдання може бути різним, але попередньо, це лише 15-20 хвилин, враховуючи територіальні параметри нашої держави [9].

Висновки

Виходячи з вищевикладеного, пропонується:

1. Створити на базі внутрішніх військ МВС України підрозділи вогневої підтримки оснащених засобами мобільної високоточної зброї.

2. Оснастити підрозділи штатними засобами лазерного наведення та спостереження;

3. Продовжити наукові дослідження з метою вдосконалення тактики дій підрозділів внутрішніх військ при виконанні завдань по боротьбі з диверсійно-розвідувальними групами противника, незаконними збройними формуваннями, а також внутрішніми збройними конфліктами на території України;

4. Створити систему вимог щодо тактико-технічних характеристик мобільної високоточної зброї, які б максимально відповідали тим потребам, що існують.

ють або можуть виникнути під час виконання завдань, та подати їх до відповідних державних підприємств.

Список літератури

1. Кураленко С.В. Тенденции изменения характера вооруженной борьбы в военных конфликтах первой половины XXI века [Текст] / С.В. Кураленко // Военная мысль. – 2012. – № 2. – С. 40-47.

2. Ланько О.М. Характерні риси бойового застосування новітніх засобів збройної боротьби у локальних війнах і збройних конфліктах сучасності [Текст] / О.М. Ланько // Воєнна історія. – К. 2008. - № 1-2. – С.125-132.

3. Россия (СССР) в локальных войнах и военных конфликтах второй половины XX века / Под ред. В. А. Золоторева. – М.: Изд. Ин-та воен. Истории МО РФ, 2000. – 587с.

4. Замана В.М. Збройні сили: не числом, а вмінням [Текст] / В.М. Замана // Урядовий кур'єр 25 вересня 2012р.

5. Шмаков О.М. Роль внутрішніх військ у збройному конфлікті [Текст] / О.М. Шмаков, Г.М. Мірошніченко // Честь і закон. – 2010. – № 1. – С.17-20.

6. Луговський І.С. Обґрунтування розробки методики оцінювання ефективності способів дій у групувань внут-

рішніх військ при проведенні спеціальної операції щодо знешкодження незаконного збройного формування. Участь сил охорони правопорядку та військових формувань держави у забезпеченні громадської безпеки (проблемні питання та шляхи їх вирішення): Матеріали науково-практичного семінару (Україна, м. Харків, 20 листопада 2012 р.). – Х.: АБВ МВС України, 2012. – С.27-28

7. Кириченко І.О. Визначення показників вогневого потенціалу бойових систем [Текст] / І.О. Кириченко, С.М. Ромаскевич, С.О. Черновол // Честь і закон. – 2006. – № 1. – С.21-27.

8. И.Н. Воробьев. Тактика в локальных войнах и вооруженных конфликтах [Текст] / И.Н. Воробьев // Военная мысль. – 1995. – № 1. – С.42-46.

9. Матеріали засідання Ученого совета Академії воєнних наук в інституті воєнної історії Міністерства Оборони Російської Федерації по темі : «Уроки і висновки по війні в Іраке» [Текст] // Военная мысль. – 2003. – № 7-8.

Надійшла до редакції 5.11.2013

Рецензент: д-р військ. наук, проф. Г.А. Дробаха, Харківський університет Повітряних Сил ім. І. Кожедуба, Харків.

ВОПРОСЫ ТАКТИКИ ДЕЙСТВИЙ ФОРМИРОВАНИЙ ВНУТРЕННИХ ВОЙСК МВД УКРАИНЫ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ МОБИЛЬНОЙ ВЫСОКОТОЧНОГО ОРУЖИЯ

К.Ю. Гунбин, Е.Г. Башкатов, И.А. Радченко, А.В. Ковтуненко

В работе показана эффективность использования высокоточного оружия при выполнении задач связанных с выявлением и уничтожением диверсионно-разведывательных групп и незаконных вооруженных формирований на территории Украины. Определены перспективы использования высокоточного оружия подразделениями внутренних войск МВД Украины.

Ключевые слова: диверсионно-разведывательные группы, незаконные вооруженные формирования, внутренние вооруженные конфликты, формирование внутренних войск МВД Украины.

THE QUESTION TACTICS FORMATIONS THE INTERIOR TROOPS OF MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS OF UKRAINE USING MOBILE PRECISION WEAPONS

K.U. Gunbin, Y.G. Bashkatov, I.A. Radchenko, A.V. Kovtynenko

In the article considers the effectiveness of the use of precision weapons in the performance of tasks related to the discovery and destruction of sabotage and reconnaissance groups and illegal armed formations on the territory of Ukraine. Outlines the future use of precision weapons of Interior Troops of Ministry of Internal Affairs of Ukraine.

Keywords: subversive and reconnaissance groups and illegal armed groups, internal armed conflicts, formation of Interior Troops of Ministry of Internal Affairs of Ukraine.